

Růstové grafy ke stažení

Rychlé a názorné zobrazení tělesného vývoje dítěte během sledovaného období umožňují percentilové grafy. V praxi jsou užívány především grafy ukazující vztah konkrétního rozměru (výšky, délky, hmotnosti, obvodu hlavy aj.) nebo indexu (např. BMI) k věku. Pro nejmladší děti je důležitou pomůckou graf vztahující hmotnost k tělesné délce či výšce.

Růstové grafy umožňují porovnat růst dítěte s hodnotami běžnými v celé populaci. Křivky v grafu znázorňují tzv. percentily. Prostřední čára znázorňující 50. percentil bývá vyznačena nejsilněji. Polovina populace daného věku a pohlaví má hodnoty nižší (nebo stejné), než jaké vyznačuje 50. percentil, naopak 50 % dětí má hodnoty vyšší. Obdobně např. 90 % populace konkrétního věku má hodnoty stejné nebo nižší, než udává křivka 90. percentilu a jen 10 % má hodnoty vyšší. Čím jsou percentilové křivky vzdálenější od 50. percentilu, tím extrémnější a méně časté hodnoty značí.

Pouze opakovaná měření a pravidelné sledování růstu umožňují růst zodpovědně hodnotit. Pokud dítě roste rovnoměrně a přiměřeně, jeho individuální růstová křivka (= pomyslná spojnice hodnot rozměru dítěte, vynesných do grafu) sleduje přibližně průběh percentilových křivek v grafu.

Jsou-li aktuální a adekvátní růstové grafy použity ke kvalifikovanému hodnocení, poskytují množství důležitých informací a mohou pomoci včas odhalit mnohá onemocnění. Vždy je však třeba na ně nahlížet jako na účinný nástroj, nikoli jako na šablonu, která již nepotřebuje našeho dalšího uvažování.

Podrobně se problematice růstových grafů věnuje 5. kapitola knihy výsledků 6. Celostátního antropologického výzkumu 2001. [6.CAV_5_Rustove_grafy.pdf \(2,12 MB\)](#). Problematice kožních řas a metodice jejich měření se věnuje samostatná podkapitola [Kožní řasy](#).

Na základě CAV 2001 byly aktualizovány veškeré publikované růstové grafy, kromě grafů souvisejících s hmotností (hmotnost k tělesné výšce, hmotnost k věku, BMI k věku). Ty jsou konstruovány na základě dat 5. CAV 1991 (pouze byly přepočteny jednotnou metodikou jako ostatní aktualizované grafy). Důvodem zachování 5. CAV 1991 jako zdroje dat pro grafy související s hmotností je narůstající výskyt nadváhy v dětské a dospívající populaci. Aktualizace těchto grafů by znamenala posun kritických hodnot pro určení nadváhy a obezity k vyšším hodnotám.

Růstové grafy jsou zatím součástí Zdravotního a očkovacího průkazu dítěte a mladistvého. Z internetových stránek Státního zdravotního ústavu nabízíme ke stažení [RŮSTOVÉ GRAFY ke stažení](#) a také růstový software RustCZ- [RustCZ.zip \(3,46 MB\)](#)

Problematice růstu a vývoje se věnují i další kapitoly sekce [Hodnocení růstu a vývoje dětí a mládeže](#), z nichž některé nabízejí možnost stažení publikací a růstového software.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV